

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет права та міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи
« _____ » О.Б. Жильцов
« _____ » 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ Країнознавство

Змістовий модуль: « Країнознавство»

для студентів

спеціальності 291 Міжнародні відносин, суспільні комунікації
та регіональні студії

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньої програми 291.00.02 Регіональні студії

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Код ЄДРПОУ 45307985	
Програма № <u>3048/24</u>	
Начальник відділу моніторингу якості освіти <u>Григорук</u> (підпис) (прізвище, ініціали)	
« _____ »	20 <u>24</u>

Київ – 2024

Розробники:

Брайчевська Олена Андріївна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин

Викладачі:

Брайчевська Олена Андріївна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин

Лісовська Мирослава Миколаївна, кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин

Протокол від «14» лютого 2023 р. № 6

Завідувач кафедри міжнародних відносин

В.М. Яблонський

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 291.00.02 «Регіональні студії»

____.____. 2023 р.

Гарант освітньої програми

М.М. Бессонова

Робочу програму перевірено

____.____. 2023 р.

Заступник декана

А.Ю. Нашинець-Наумова

Пролонговано:

на 2023/2024 н.р.

(Яблонський В.М.) «10» січня 2024 р. протокол №8

на 20__/20__ н.р. ____ (____). «__» ____ 20__ р., протокол №

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Країнознавство		
Вид дисципліни	обов'язкова	-
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	-
Загальний обсяг кредитів / годин	18/540	
Курс	2	-
Семестр	3, 4	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг годин, в тому числі:	540	
Аудиторні	252	
Модульний контроль	36	
Семестровий контроль	60	
Самостійна робота	192	
Форма семестрового контролю	Залік, екзамен	
Змістовий модуль «Країнознавство»		
Курс	2	-
Семестр	4	-
Обсяг кредитів	4	-
Обсяг годин, в тому числі:	120	-
Аудиторні	56	-
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	25	-
Самостійна робота	31	-
Форма семестрового контролю	Екзамен	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою змістового модуля «Країнознавство» навчальної дисципліни «Країнознавство» є надання студентам фахових теоретичних знань про основні етапи розвитку країн/регіонів, державно-політичного устрою, особливостей географічного розташування, природно-ресурсного потенціалу, основних етапів політичного, історичного, соціально-економічного, культурного, розвитку країн світу, їх міжнародних зв'язків на регіональному та глобальному рівнях

Завдання змістового модуля «Країнознавство» дисципліни Країнознавство» полягає у:

- засвоєнні студентами концепцій сучасного країнознавства та знань про держави і державні угруповання світу;
- розвитку вміння студентів здійснювати науковий пошук та аналізувати джерела, що містять країнознавчу інформацію;

- формуванню здатності розуміти закономірності розвитку країн та регіонів світу, еволюції політичних, економічних та культурних зв'язків України з іншими державами на міждержавному, регіональному та глобальному рівні.

- формуванні здатності використовувати теоретичні знання у практичній роботі по встановленню і реалізації економічних, політичних та культурних зв'язків України з іншими державами та державними угрупованнями світу.

3. Результати навчання за дисципліною.

В результаті вивчення змістового модуля «Країнознавство» дисципліни «Країнознавство» студенти повинні **знати:**

- основні етапи розвитку країн-регіонів;
- державно-політичний устрій, природно-ресурсний потенціал, основні етапи політичного, історичного, соціально-економічного, культурного розвитку країн світу, їх міжнародні зв'язки на регіональному та глобальному рівнях;
- розуміти національні інтереси України на міжнародній арені.

вміти:

- збирати, обробляти та аналізувати інформацію політичного, історичного, соціально-економічного, правового та культурного характеру про країни і регіони світу з метою забезпечення національних інтересів України на регіональному та глобальному рівнях;
- збирати, обробляти й упорядковувати великий обсяг інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав.
- виявляти тенденції зовнішньополітичного курсу України, її найближчих сусідів і найвпливовіших держав світу;
- уміти формулювати завдання, аргументовано обирати оптимальні шляхи розв'язання, аналізувати й осмислювати отриманий результат, представляти та обґрунтовувати запропоновані рішення на сучасному науково-технічному й професійному рівні.

Результатами освоєння дисципліни повинні бути наступні етапи формування у студентів компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою (ОПП), а саме:

загальних

компетентностей (ЗК)

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

спеціальних (фахових) компетентностей):

СК1 Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин та регіональних студій.

- СК2** Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.
- СК3** Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.
- СК4** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав та регіональних досліджень.
- СК7** Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті та місце в них України.
- СК8** Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.
- СК9** Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.
- СК14** Здатність розуміти закономірності розвитку та самостійно аналізувати ситуацію та питання національної безпеки в країнах/регіонах світу на основі інформації політичного, історичного, економічного, культурного, правового характеру.

результатів навчання (РН):

- РН01** Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.
- РН02** Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.
- РН04** Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.
- РН06** Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.
- РН07** Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.
- РН08** Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.
- РН09** Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.
- РН11** Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні матеріали.
- РН13** Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.
- РН14** Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин та регіональних студій .
- РН15** Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні

нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.

PH16 Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.

PH17 Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.

PH18 Здійснювати самостійні індивідуальні та групові дослідження в сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, регіоназнавства та міжнародних комунікацій, готувати та оприлюднювати звіти про результати досліджень.

PH19 Збирати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію політичного, історичного, економічного, правового та культурного характеру про країни і регіони світу, про міжнародні туристичні потоки.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Балканські країни.							
Тема 1. Республіка Словенія	2	2					
Тема 2. Республіка Хорватія	2	2					
Тема 3. Республіка Сербія)	2	2					
Тема 4. Республіка Болгарія	2		2				
Тема 5. Республіка Македонія	2		2				
Тема 6. Республіка Боснія та Герцеговина.	2		2				
Тема 7. Республіка Греція	2						2
Тема 8. Республіка Чорногорія	2						2
Тема 9. Республіка Албанія. Самопроголошена Республіка Косово.	1						1
Модульний контроль	2						
Разом	19	6	6				5
Змістовий модуль 2. Країни Східної Європи.							
Тема 10. Словачка Республіка	2	2					
Тема 11. Чеська Республіка.	2		2				
Тема 12. Республіка Польща.	2		2				
Тема 13. Тема Російська Федерація.	6	2	2				2
Тема 14. Угорщина.	2	2					
Тема 15. Румунія.	2						2
Тема 16. Республіка Білорусь.	2		2				
Тема 17. Республіка Молдова.							2
Модульний контроль	2						
Разом	22	6	8				6
Змістовий модуль 3. Країни Азії, Африки, Австралія, країни Океанії.							
Тема 18. Турецька Республіка.	2		2				

Тема 19. Держава Ізраїль.	2	2					
Тема 20. Ісламська Республіка Пакистан.	2	2					
Тема 21. Республіка Казахстан.	2		2				
Тема 22. Азербайджанська Республіка.	2		2				
Тема 23. Грузія	2		2				
Тема 24. Індія. Народна Республіка Бангладеш.	4		2				2
Тема 25. Китайська Народна Республіка.	2	2					
Тема 26. Японська Держава.	2		2				
Тема 27. Федеративна Республіка Нігерія.	2	2					
Тема 28. Південно-Африканська Республіка.	2						2
Тема 29. Країни Машрику	2						2
Тема 30. Країни Великого Магрибу.	2						2
Тема 31. Країни Тропічної Африки.	2						2
Тема 32. Країни Центральної Азії.	2						2
Тема 33. Країни Індокитаю та острівні країни Південно-Східної Азії. Австралія, країни Океанії.	2						4
Модульний контроль	2						
Разом	36	8	12				14
Змістовий модуль 4. Країни Латинської Америки							
Тема 34. Загальна характеристика країн регіону Латинська Америка.	6						6
Тема 35. Мексиканські Сполучені Штати.	2	2					
Тема 36. Федеративна Республіка Бразилія.	2	2					
Тема 37. Аргентинська Республіка.	2	2					
Тема 38. Країни Центральної Америки.	2		2				
Тема 39. Республіка Чилі.	2		2				
Модульний контроль	2						
Разом	18	6	4				6
Семестровий контроль	25						
Усього	120	26	30				31

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Балканські країни.

Тема 1. Республіка Словенія. Особливості географічного розташування, природно-ресурсний потенціал. Державно-політичний устрій. Адміністративно - територіальний поділ. Історико-географічні області. Державна символіка. Основні етапи історичного розвитку. Словенські землі у складі Австрійської та Австро-Угорської імперій. Утворення королівства сербів, хорватів та словенців. Територія сучасної Словенії у складі Королівства Югославія. Територія Словенії в роки Другої світової війни. Соціально-економічний розвиток словенських земель у складі югославської федерації. Причини і особливості виходу Словенії із складу СФРЮ. Політичні та економічні трансформації у Словенії. Основні напрями внутрішньої політики РС. Пріоритетні напрями зовнішньої політики. Вступ до ЄС. Словенсько-українські відносини.

Тема 2. Республіка Хорватія

Особливості географічного розташування. Природно-ресурсний потенціал. Населення. Державно-політичний устрій. Адміністративно-територіальний поділ. Історико-географічні області.

Основні етапи історичного розвитку. Утворення Хорватської держави. Хорвато-угорська унія. Входження хорватських земель до складу Габсбурзької імперії. Національно-визвольний рух та ідея Великої Іллірії. «Житниця» Австро-угорської імперії. Хорватські землі в складі Королівства сербів, хорватів та словенців. Територія сучасної Хорватії у складі Королівства Югославія, югославської федерації. Вихід Хорватії із складу СФРЮ. Вступ до ЄС. Пріоритетні напрями зовнішньої політики. Хорватсько-українські відносини.

Тема 3. Республіка Сербія.

Особливості географічного розташування. Природно-ресурсний потенціал. Населення. Державно-політичний устрій. Державна символіка. Адміністративно-територіальний поділ. Історико-географічні області. Основні етапи історичного розвитку. Утворення Сербської держави. Сербська держава у XIII-XV ст. Захоплення сербських земель турками-османами. Відновлення сербської державності. Утворення королівства сербів, хорватів і словенців. Сербські землі у складі Королівства Югославія. Утворення югославської федерації. Режим Й.Б. Тіто та формування моделі «югославського соціалізму». Демократичні перетворення в СФРЮ та розпад югославської федерації. Утворення СРЮ, СіЧ. Розпад державного об'єднання Сербія і Чорногорія. Проблема албанського сепаратизму в автономному краї Косово. Пріоритетні напрями зовнішньої політики Сербії. Відносини з ЄС. Сербсько-українські відносини на сучасному етапі.

Тема 4. Республіка Болгарія.

Географічне розташування. Природно-ресурсний потенціал. Населення. Державно-політичний устрій. Державна символіка. Територіально-адміністративний поділ. Основні етапи історичного розвитку. «Союз семи племен». Перше Болгарське царство. Друге болгарське царство. Болгарія у складі Османської імперії (1396-1878 р.р.). Проголошення незалежності Болгарії. Болгарія в роки Першої та Другої світової війни. Політичний режим Т. Живкова та його ліквідація. Трансформація болгарського суспільства. Вступ до ЄС. Зовнішня політика. Українсько-болгарські відносини.

Тема 5. Республіка Македонія. Загально-географічні відомості та природно-ресурсний потенціал. Населення. Державно-політичний устрій. Державна символіка. Адміністративно-територіальний поділ. Історико-географічні області.

Основні етапи історичного розвитку. Македонські землі під владою Болгарського царства (IX-XIV ст.), Османської імперії (XIV - початок XX ст.). Входження Македонії до Королівства сербів, хорватів і словенців. Македонія у складі ФНРЮ. Проголошення незалежності Македонії. Пріоритетні напрями зовнішньої політики. Специфіка греко-македонських відносин. Македонсько-українські відносини на сучасному етапі.

Тема 6. Республіка Боснія і Герцеговина.

Загально-географічні відомості та особливості геополітичного розташування. Природно-ресурсний потенціал. Державно-політичний устрій. Державна символіка. Адміністративно-територіальний поділ. Історико-географічні області.

Основні етапи історичного розвитку. Боснійські землі під владою Османської імперії та імперії Габсбургів. Боснія і герцеговина у складі Королівства сербів, хорватів і словенців, ФНРЮ. Вихід із югославської федерації та причини розгортання

громадянської війни. Дейтонські угоди. Основні напрями внутрішньої політики. Пріоритетні напрями зовнішньої політики БІГ. Відносини БІГ з Україною на сучасному етапі.

Тема 7. Грецька Республіка. Особливості географічного розташування, природно-ресурсний потенціал. Державно-політичний устрій. Державна символіка. Адміністративно-територіальний поділ та основні адміністративні центри. Історико-географічні області. Основні етапи історичного розвитку. Грецькі землі у складі Візантійської імперії та під владою Туреччини. Національно-визвольна війна та проголошення незалежності. Внутрішньополітичні проблеми у другій половині ХХ ст. Вступ до ЄС. Основні напрями внутрішньої політики ГР. Роль туристичної індустрії в економіці країни. Пріоритетні напрями зовнішньої політики ГР. Греко-турецькі протиріччя з приводу кіпрської проблеми. Греко-українські відносини: історія і сучасність.

Тема 8. Республіка Чорногорія.

Загально-географічні відомості та особливості геополітичного розташування. Природно-ресурсний потенціал. Державно-політичний устрій. Державна символіка. Адміністративно-територіальний поділ. Історико-географічні області. Основні етапи історичного розвитку. Чорногорія в другій половині ХІХ на початку ХХ ст. Чорногорія у складі Королівства сербів, хорватів та словенців, Королівства Югославія, югославської федерації, СРЮ, СіЧ. Вихід із СіЧ.

Пріоритетні напрями зовнішньої політики РЧ. Відносини з ЄС. Участь Чорногорії у міжнародних організаціях. Чорногорсько-українські відносини на сучасному етапі.

Тема 9. Республіка Албанія. Географічне розташування. Природно-ресурсний потенціал. Державно-політичний устрій, державна символіка. Територіально-адміністративний поділ.

Основні етапи історичного розвитку. Проголошення незалежності Албанії Албанія в роки Першої та Другої світових воєн. Авторитарний режим Е. Ходжі та його особливості.

Албанія на шляху демократичних перетворень. Основні вектори зовнішньополітичної діяльності Албанії. Українсько-албанські відносини на сучасному етапі.

Самопроголошена Республіка Косово.

Особливості географічного розташування. Природно-ресурсний потенціал. Державно-політичний устрій та адміністративно-територіальний поділ. Державна символіка. Основні етапи етно-історичного розвитку. Причини та загострення албанського сепаратизму в СФРЮ та СРЮ. Самопроголошення Республіки Косово.

Змістовий модуль 2. Країни Східної Європи.

Тема 10. Словацька Республіка.

Особливості географічного розташування та природно-ресурсний потенціал. Населення. Історико-географічні області. Державно-політичний устрій. Територіально-адміністративний поділ. Державна символіка.

Основні етапи історичного розвитку. «Держава Само». Нітранське князівство. Словацькі землі у складі монархії Габсбургів. Пітсбургська угода чеського і словацького національного руху від 10 травня 1918 р. Утворення чехословацької держави. Мюнхенська угода 1938 р. та розчленування Чехословаччини. Утворення

«незалежної» Словацької держави. Словаччина в роки Другої світової війни. Словаччина в роки тоталітарного режиму (1945-1989 рр.) Розпад чехо-словацької федерації. Вступ Словаччини до ЄС. Зовнішня політика Словаччини у кінці ХХ – початку ХХІ ст. Словацько-українські відносини.

Тема 11. Чеська Республіка.

Особливості географічного розташування та природно-ресурсний потенціал. Населення. Державно-політичний устрій. Територіально-адміністративний поділ. Історичні області. Державна символіка.

Основні етапи історичного розвитку. Виникнення Моравської держави. Становлення та розвиток Чеського королівства у ІХ-ХІУ ст. Чеські землі у ХУ-ХУІІІ ст. Чехія у складі дуалістичної Австро-Угорської монархії. Проголошення Чехословацької республіки. Чехія в роки Другої світової війни. Тоталітарний режим в Чехословаччині (1945-1989 рр.). «Оксамитова революція» 1989 р.

Розпад чехословацької федерації. Вступ Чеської Республіки до ЄС. Зовнішньополітичні зв'язки ЧС. Українсько-чеські відносини.

Тема 12. Республіка Польща.

Особливості географічного розташування та природно-ресурсний потенціал. Населення. Державно-політичний устрій. Адміністративно-територіальний поділ. Історико-географічні області. Державна символіка.

Етапи історичного розвитку. Об'єднання польських земель у складі єдиної держави за часів Мешка І та його сина Болеслава І Хороброго. Річ Посполита у ХІУ- ХУІІ ст. Польські землі у складі європейських імперій. Відродження польської держави після Першої світової війни. Польща у міжвоєнний період. Гітлерівська окупація Польщі.

Польський народ у роки Другої світової війни. Режим «народної демократії» в Польщі (1945 -1948 рр.). Утвердження тоталітарного ладу. Формування громадянської опозиції. Прихід до влади «Солідарності» та демонтаж тоталітарної системи. Політичні та економічні трансформації. Вступ до ЄС. Участь у міжнародних організаціях. Пріоритети зовнішньої політики. Польсько-українські відносини.

Тема 13. Російська Федерація.

Особливості географічного та геополітичного розташування Російської Федерації. Населення. Адміністративно-територіальний поділ. Державна символіка. Історико-географічні області.

Основні етапи історичного розвитку. Велике князівство Московське. Утворення Російської держави. Російська держава у ХУІ-ХУІІ ст. Російська імперія у ХУІІІ –ХІХ ст.

Перша світова війна та її наслідки для Російської імперії. Більшовицький переворот. Радянська Росія (1917-1920 р.р.). Росія у складі СРСР. Російська Федерація на рубежі ХХ-ХХІ ст. Особливості зовнішньополітичного курсу в кінці ХХ – на початку ХХІ ст. Російсько-українські відносини. Російська агресія проти України як наслідок великодержавницької зовнішньої політики Російської Федерації.

Тема 14. Угорська Республіка.

Географічне розташування та природно-ресурсний потенціал. Населення. Державно-політичний устрій. Державна символіка. Територіально-адміністративний поділ.

Основні етапи історичного розвитку. Утворення держави Арпадів. Угорські землі у складі Османської імперії та імперії Габсбургів. Угорщина в роки Першої та Другої світових воєн. Тоталітарний режим в Угорщині (1945-1989р.р.). Угорщина на шляху

демократичних реформ та суспільного оновлення. Вступ до ЄС. Пріоритетні напрями зовнішньої політики Угорщини. Проблемні питання угорсько-українських відносин.

Тема 15. Румунія.

Географічне розташування. Природно-ресурсний потенціал. Населення. Державно-політичний устрій. Державна символіка. Територіально-адміністративний поділ. Історичні області.

Основні етапи історичного розвитку. Румунські землі у складі Першого Болгарського царства. Утворення держави Волощини і Молдови (1862 р.). Румунія за часів Першої та Другої світових воєн. Тоталітарний режим в Румунії (1944-1989р.р.). Особливості процесу політичних та економічних трансформацій після повалення тоталітарного режиму. Вступ до ЄС.

Зовнішня політика Румунії. Територіальні суперечки із Україною та їх вирішення у Міжнародному суді. Українсько-румунські відносини на сучасному етапі.

Тема 16. Республіка Білорусь.

Особливості географічного розташування та природно-ресурсний потенціал. Населення. Державно-політичний устрій та територіально-адміністративний поділ. Державна символіка.

Основні етапи історичного розвитку. Білоруські землі у складі Великого князівства Литовського та речі Посполитої. Входження білоруських земель до складу Російської імперії. Білоруська РСР у складі СРСР.

Незалежна Республіка Білорусь на рубежі ХХ-ХХІ ст. Відродження авторитаризму в політичному управлінні та згорання демократичних реформ. Основні пріоритетні напрями зовнішньої політики РБ. Створення Союзу Білорусі та Росії (1997 р.). Білорусько-українські відносини.

Тема 17. Республіка Молдова.

Особливості географічного розташування, природно-ресурсний потенціал. Населення. Державно-політичний устрій, територіально-адміністративний поділ, історичні області. Державна символіка.

Основні етапи історичного розвитку. Утворення Молдавського князівства (1359р.). Молдова в складі Османської імперії (1517-1878 рр.). Молдова за часів Першої та Другої світових воєн. Молдова в складі СРСР (1945-1991 рр.). Проголошення незалежності Молдови. Придністровський конфлікт. Невизнана Придністровська Молдавська Республіка. Зовнішня політика. Українсько-молдавські відносини.

Тема 18. Держава Ізраїль.

Особливості географічного розташування, природно-ресурсний потенціал. Державно-політичний устрій та адміністративно-територіальний поділ. Державна символіка.

Етапи історичного розвитку. Британська підмандатна територія Палестина. План ООН щодо поділу Палестини після Другої світової війни. Проголошення держави Ізраїль та війна за незалежність. Розбудова держави і війна на Синайському півострові. Шестиденна війна. Війна Судного дня. Війна в Лівані. Період мирного врегулювання. Правління уряду Шарона (2001-2006 рр.). Ізраїль на початку ХХІ ст. Українсько-ізраїльські відносини.

Тема 19. Республіка Туреччина.

Особливості географічного та геополітичного розташування. Природно-ресурсний потенціал. Державно-політичний устрій та адміністративно-територіальний поділ. Державна символіка. Історико-географічні області.

Основні етапи історичного розвитку. Роль армії у внутрішньополітичному житті. Внутрішньополітичні проблеми у 70-80-х рр. ХХ ст. Спроба державного перевороту у 2016 р. Проблема курдського сепаратизму. Роль туристичної індустрії в економіці країни. Пріоритетні напрями зовнішньої політики Турецької Республіки. Участь Туреччини у міжнародних організаціях. Турецько-українські відносини на сучасному етапі.

Тема 20. Ісламська Республіка Пакистан.

Особливості географічного розташування, природно-ресурсний потенціал. Державно-політичний устрій та адміністративно-територіальний поділ. Державна символіка. Етапи історичного розвитку. Утворення держави Пакистан. Прийняття Конституції. Наростання внутрішньополітичної кризи. Період правління генералів (1958-1971). Цивільна адміністрація Б. Бхутто. Військово-політичний режим Зія-Уль-Хака. Пакистан на рубежі ХХ-ХХІ ст. Українсько-пакистанські відносини.

Тема 21. Республіка Казахстан.

Особливості географічного розташування, природно-ресурсний потенціал. Державно-політичний устрій та адміністративно-територіальний поділ. Державна символіка. Етапи історичного розвитку. Внутрішньополітичні проблеми. Зовнішня політика. Українсько-казахські відносини

Тема 22. Азербайджанська Республіка.

Особливості географічного розташування, природно-ресурсний потенціал. Державно-політичний устрій та адміністративно-територіальний поділ. Державна символіка. Етапи історичного розвитку. Проблеми внутрішнього розвитку. Зовнішня політика. Відносини України із Азербайджанською Республікою.

Тема 23. Грузія. Республіка Вірменія.

Грузія. Особливості географічного розташування, природно-ресурсний потенціал. Державно-політичний устрій та адміністративно-територіальний поділ. Державна символіка. Етапи історичного розвитку. Російсько-грузинська війна 2008 р. та втрата частини державої території. Українсько-грузинські відносини.

Вірменія. Особливості географічного розташування, природно-ресурсний потенціал. Державно-політичний устрій та адміністративно-територіальний поділ. Державна символіка. Етапи історичного розвитку. Українсько вірменські відносини.

Тема 24. Індія. Народна Республіка Бангладеш.

Особливості географічного розташування, природно-ресурсний потенціал. Державно-політичний устрій та адміністративно-територіальний поділ. Державна символіка. Етапи історичного розвитку. Колоніальний період. Національно-визвольний рух. Махатма Ганді. Звільнення від колоніальної залежності від Великобританії. Індія в перші десятиліття незалежності. Виникнення «кашмірської проблеми». Політичний та економічний розвиток Індії в період перебування при владі Джавахарлала Неру та Індіри Ганді. Проблеми і труднощі уряду Раджива Ганді. Індія на рубежі ХХ-ХХІ ст. Основні напрямки зовнішньої політики Індії. Політика Індії і суперництво великих держав у Південній Азії. Індійсько-пакистанська війна 1971 р. , утворення держави Бангладеш. Військова доктрина Індії. Ядерна доктрина Індії. Українсько-індійські відносини.

Тема 25. Китайська Народна Республіка.

Особливості географічного розташування, природно-ресурсний потенціал. Державно-політичний устрій та адміністративно-територіальний поділ. Державна символіка.

Етапи історичного розвитку. Внутрішня та зовнішня політика КНР в кінці ХХ – на початку ХХІ ст. Українсько-китайські відносини.

Тема 26. Японія (Японська Держава).

Особливості географічного розташування, природно-ресурсний потенціал. Державно-політичний устрій та адміністративно-територіальний поділ. Державна символіка. Етапи історичного розвитку. Особливості економічного розвитку. Зовнішня політика Японії. Українсько-японські відносини.

Тема 27. Федеративна Республіка Нігерія. Особливості географічного розташування, природно-ресурсний потенціал. Державно-політичний устрій та адміністративно-територіальний поділ. Державна символіка. Етапи історичного розвитку. Проголошення незалежності. Внутрішня і зовнішня політика. Етнічні та релігійні протиріччя. Особливості економічного розвитку.

Тема 28. Південно-Африканська Республіка. Особливості географічного розташування, природно-ресурсний потенціал. Державно-політичний устрій та адміністративно-територіальний поділ, основні адміністративні центри. Державна символіка. Етапи історичного розвитку. ідносини України та ПАР.

Тема 29. Загальна характеристика країн Азійського регіону.

Країни Машрику. Країни Центральної Азії. Країни Індокитаю та острівні країни Південно-Східної Азії.

Тема 30. Країни Великого Магрибу.

Країнознавча характеристика регіону Магриб. Політичні та економічні проблеми країн регіону.

Тема 31. Країни Тропічної Африки.

Країни Тропічної Африки у боротьбі за політичну незалежність. Політична ситуація. Економічні проблеми країн Тропічної Африки.

Тема 32. Країни Центральної Азії.

Республіка Туркменистан, Республіка Узбекистан, Республіка Таджикистан, Республіка Киргизстан.

Тема 33. Країни Індокитаю та острівні країни Південно-Східної Азії. Австралія, країни Океанії.

Тема 34. Загальна характеристика країн регіону Латинська Америка.

Країни Центральної Америки. Країни Карибського басейну. Ла-Платські країни. Андські країни.

Тема 35. Мексиканські Сполучені Штати.

Географічне розташування. Природно-ресурсний потенціал. Населення. Особливості державно-політичного устрою. Державна символіка. Етапи історичного розвитку. Стародавні цивілізації. Іспанське завоювання і колоніальний період. Війна за незалежність. Незалежна Мексика в першій половині ХІХ ст. Диктатура Порфіріо Діаса. Мексиканська революція 1910-1917 рр. Період Реконструкції. Продовження революції. Мексика в роки Другої світової війни. Мексика в другій половині ХХ – на початку ХХІ ст. Українсько-мексиканські відносини.

Тема 36. Федеративна Республіка Бразилія.

Географічне розташування. Природно-ресурсний потенціал. Населення. Особливості державно-політичного устрою. Державна символіка. Етапи історичного розвитку. Українсько-бразильські відносини.

Тема 37. Аргентинська Республіка.

Географічне розташування. Природно-ресурсний потенціал. Населення. Особливості державно-політичного устрою. Державна символіка. Етапи історичного розвитку. Іспанська колонізація. Проголошення незалежності та утворення об'єднаної держави. Аргентина в першій половині ХХ ст. Політичний режим Перона, Фрондісі. Військовий переворот 1966 р. і прихід до влади «Аргентинської революції». Аргентина в кінці ХХ – на початку ХХІ ст. Українсько-аргентинські відносини.

Тема 38. Республіка Чилі.

Географічне розташування. Природно-ресурсний потенціал. Населення. Державно-політичний устрій. Державна символіка. Історичні області. Територіально-адміністративний поділ.

Іспанське завоювання. Антиколоніальна війна проти Іспанії та проголошення незалежності. Тихоокеанська війна 1879-1884 рр. Чилі впершій половині ХХ ст. Військовий переворот 1973 р. Політичний та економічний розвиток Чилі в період військової диктатури А. Піночета. Перехід до цивільного правління. Чилі в ХХІ ст. Українсько-чилійські відносини.

Контроль навчальних досягнень.

Контроль навчальних досягнень студента здійснюється за результатами відвідування лекцій, роботи на семінарах та виконання завдань для самостійної роботи.

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів.

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	3	3	4	4	3	3
Відвідування семінарських занять	1	3	3	4	4	6	6	2	2
Відвідування практичних занять	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	3	30	4	40	6	60	2	20
Робота на практичному занятті	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15	7	35	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом									
Максимальна кількість балів		348							
Розрахунок коефіцієнта		0,17							
Підсумковий бал		60							

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії їх оцінювання.

Теми, винесені на самостійне опрацювання.

Тема : Грецька Республіка.

1. Підготуйте довідку щодо стану двосторонніх відносин між Україною та Грецією.

Методичні поради щодо підготовки довідки про двосторонні відносини.

Довідка щодо стану двосторонніх відносин може включати пункти про:

- умови і цілі розвитку двосторонніх відносин;
- стан договірно-правової бази (існуючих документів та тих, які були денонсовані);
- стан торговельно-економічного і науково-технічного співробітництва, діяльність міжурядових комісій, змішаних консультативних та робочих груп (за наявності такого співробітництва);
- стан співробітництва в гуманітарній сфері (наука, освіта, культура, охорона здоров'я) за його наявності, або відсутності.
- протиріччя, спірні території, дипломатичний конфлікт, збройна агресія, війна (за їх наявності).
- позиція держави щодо підтримки України після широкомасштабного російського вторгнення.

Матеріали цієї довідки можуть містити також специфічні відомості щодо історичних коренів протистоянь та збройних конфліктів, якщо такі мали місце.

Тема: Республіка Чорногорія.

1. Підготуйте «Інформаційну довідку про країну перебування» загального характеру обсягом 5-6 стор.

Методичні поради щодо підготовки інформаційної довідки про країну перебування дипломатичного представництва загального характеру.

1. В такій довідці відомості про географічне розташування, природно-ресурсний потенціал, державно-політичний устрій, територіально-адміністративний поділ, етапи історичного розвитку, етнонаціональний і етноконфесійний склад населення, політичні партії, ЗМІ, політичну ситуацію подаються схематично, без оцінок і розкриття гострих проблем, але має бути зазначена позиція держави щодо надання Україні військової та дипломатичної підтримки після широкомасштабного російського вторгнення.

2. Тема: Самопроголошена Республіка Косово.

Підготуйте реферат на тему «Історія виникнення самопроголошеної Республіки Косово».

Тема: Російська Федерація.

За матеріалами ЗМІ та опрацюванням рекомендованої літератури (1- 4) підготуйте довідку щодо двосторонніх відносин між Україною та Російською Федерацією у 2014-2022 рр.

1. Віталій Червоненко, Ілона Виноградова . 25 років стосунків України з Росією: як зникла дружба. – Електронний ресурс. Режим доступу: <https://is.gd/pVw90n>
2. Анастасія Зануда. Як Україна судиться з Росією в міжнародних судах. Головні справи. - BBC News Україна. – Режим доступу: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-49294741>

3. Вонсович О. С. Українсько-російські відносини в контексті геополітичного протиборства / О. С. Вонсович // Грані. - 2016. - № 3. - С. 78-83. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Grani_2016_3_15

4. До 5-річчя від початку збройної агресії Російської Федерації проти України . – Офіційний сайт Українського інституту національної пам'яті. - Режим доступу: <https://is.gd/kw3oyI>

Методичні поради щодо підготовки довідки про двосторонні відносини.

Довідка щодо стану двосторонніх відносин може включати пункти про:

- умови і цілі розвитку двосторонніх відносин;
- стан договірно-правової бази (існуючих документів та тих, які були денонсовані);
- стан торговельно-економічного і науково-технічного співробітництва, діяльність міждержавних комісій, змішаних консультативних та робочих груп (за наявності такого співробітництва);
- стан співробітництва в гуманітарній сфері (наука, освіта, культура, охорона здоров'я) за його наявності, або відсутності.
- протиріччя, спірні території, дипломатичний конфлікт, збройна агресія, війна (за їх наявності).

Матеріали цієї довідки можуть містити також специфічні відомості щодо історичних коренів російсько-українських протистоянь та збройних конфліктів.

Тема. Румунія.

За матеріалами ЗМІ та результатами опрацювання рекомендованої літератури підготуйте довідку щодо двосторонніх відносин між Україною та Румунією на сучасному етапі, охарактеризуйте позицію Румунії щодо надання Україні військової та дипломатичної підтримки після широкомасштабного російського вторгнення.

1. Сергій Герасимчук. Реакція найближчих до України країн на напад Росії. Румунія. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://prismua.org/russian-attack/>

2. Румунія – Україна: як спільна історія змінює сусідів. - Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3558833-rumunia-ukraina-ak-spilna-istoria-zminue-susidiv.html>

3. Сергій Солодикий, Іяна Ракеру. Аудит зовнішньої політики: Україна – Румунія. Дискусійна записка. - Електронний ресурс. – Режим доступу: http://neweurope.org.ua/wp-content/uploads/2017/10/Aud_Ukr_Rom_ukr_net.pdf

Тема: Республіка Молдова.

За матеріалами ЗМІ та результатами опрацювання рекомендованої літератури підготуйте довідку щодо двосторонніх відносин між Україною та Республікою Молдовою на сучасному етапі, охарактеризуйте її позицію щодо надання Україні військової та дипломатичної підтримки після широкомасштабного російського вторгнення.

1. Сергій Герасимчук. Україна та Молдова: нові виклики та можливості у двосторонніх відносинах. - Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://is.gd/iX8gqC>

2. Руслан Шевченко. Молдовсько-українські відносини на сучасному етапі.

Інформаційне агентство «Оборонно-промисловий кур'єр. – Режим доступу: <https://is.gd/fOfD2p>

Тема: Південно-Африканська Республіка.

1. Підготуйте довідку щодо стану двосторонніх відносин між Україною та Південно-Африканською Республікою.

Тема: Країни Машрику.

1. Підготуйте короткий країнознавчий огляд регіону Машрик, виділіть його основні політичні, економічні та соціальні проблеми.

Тема: Країни Великого Магрибу.

1. Підготуйте країнознавчу характеристику однієї із країн Великого Магрибу (за власним вибором) з використанням повідомлень ЗМІ про політичні, економічні та соціальні події і проблеми в цій країні.

Тема : Країни Тропічної Африки.

1. Визначте країни, які належать до регіону Тропічної Африки. Підготуйте довідки-“візитні картки” двох країн (за власним вибором), які відносяться до цього регіону.

Методичні поради щодо підготовки «візитної картки» країни.

Довідка “візитна картка країни” має включати коротку інформацію про географічне розташування, країни, її площу, столицю, населення, суверенітет, незалежність, зовнішні атрибути держави (прапор, герб, гімн тощо), державно-політичний та адміністративний устрій, економіку, політику, культуру, туризм, відносини з Україною та її позицію щодо підтримки України після широкомасштабного російського вторгнення.

Тема : Країни Центральної Азії.

1. Підготуйте аналітичну довідку (з використанням матеріалів ЗМІ) про стан двосторонніх відносин між Україною та однією із держав Центральної Азії та її позицію щодо підтримки України після широкомасштабного російського вторгнення.

Тема: Країни Індокитаю та острівні країни Південно-Східної Азії. Австралія та країни Океанії

1. Підготуйте електронні презентації:

- a. Країни Індокитаю;
- b. Острівні країни Південно-Східної Азії.

В електронних презентаціях, крім основних країнознавчих характеристик, має бути представлена інформація про їх політичну та економічну роль в зазначених регіонах.

Тема: Загальна характеристика країн регіону Латинська Америка.

Опрацюйте рекомендовану літературу. Підготуйте країнознавчий огляд регіону Латинська Америка.

1. Шевченко Н. «Кримський вимір» українсько-латиноамериканських відносин (2014 – 2021 рр.). Чи готові країни Латинської Америки та Карибського басейну підтримувати Україну в питанні деокупації Кримського півострова? – Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://is.gd/edg3zv>

2. Шевченко Н. Латинська Америка та Карибський басейн: інтереси України. Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://is.gd/M4TXwQ>

Методичні поради щодо підготовки країнознавчого огляду країн певного регіону.

Країнознавчий огляд передбачає характеристику географічного розташування, кількості та етнічного складу населення, його структури, державно-політичного устрою, державної символіки, особливостей політичних систем, етимології назв країн, геополітичного становища, зовнішньої політики й міжнародних зв'язків, позиції

держав регіону щодо підтримки України після широкомасштабного російського вторгнення.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Бали	Критерії
5	Студент засвоїв навчальний матеріал по темі, яка винесена на самостійну роботу, виявив творчий підхід при виконанні завдань самостійної роботи, використав не тільки рекомендовану, а й додаткову літературу; демонструє вміння використовувати теоретичний матеріал для виконання поставлених завдань. Завдання самостійної роботи виконані і оформлені відповідно методичних рекомендацій щодо їх виконання.
4	Студент засвоїв навчальний матеріал по темі, яка винесена на самостійну роботу, демонструє вміння використовувати теоретичний матеріал для виконання поставлених завдань. У змістовій частині та оформленні виконаних завдань самостійної роботи присутні незначні помилки і неточності
3	Студент не достатньо засвоїв навчальний матеріал теми, яка винесена на самостійне опрацювання, невпевнено орієнтується в рекомендованій літературі, змістова частина виконаних завдань містить помилки і неточності, структура і оформлення виконаних завдань не повністю відповідають методичним рекомендаціям щодо їх виконання.
1-2	Студент не опанував матеріал з теми, яка винесена на самостійне опрацювання, не орієнтується в рекомендованій літературі, завдання самостійної роботи виконані не в повному обсязі, їх змістова частина містить помилки і неточності, оформлення не відповідає методичним рекомендаціям щодо їх виконання.

Завдання для самостійної роботи перевіряються і оцінюються до проведення проміжного (модульного) та підсумкового (семестрового) контролю.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Контроль знань студентів здійснюється за модульно-рейтинговою системою.

Для перевірки знання та розуміння студентами матеріалу, визначення рівня його засвоєння, вироблених навчальних і практичних навичок, а також вироблення навичок письмової та усної самопрезентації використовуються методи, які базуються на полікритеріальній оцінці поточної роботи студентів.

Об'єктами поточного контролю, відповідної оцінки та врахування в підсумковому результаті є: рівень знань, продемонстрований на семінарських заняттях; активність під час обговорення питань, що винесені на семінарське заняття; самостійне опрацювання ряду тем.

Проміжний (модульний) контроль здійснюється у формі письмових тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу кожного змістового модуля. Тестові письмові завдання для модульних контрольних робіт складаються з 25 тестів і відповідають змісту навчального матеріалу модуля.

За кожну правильну відповідь на одне тестове завдання студент отримує 1 бал.

За результатами всіх видів навчальних завдань і поточного контролю студент може набрати не більше 60 балів.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни “Країнознавство” здійснюється у формі тестового письмового екзамену після завершення вивчення навчального матеріалу всіх змістових модулів.

До складання екзамену допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальним планом та робочою програмою навчального модуля “Країнознавство” і за результатами проміжного контролю сумарно набрали не менше 35 балів.

Студенти, які набрали менше ніж 35 балів, до складання екзамену не допускаються. На екзамені студент може набрати максимально 40 балів, які плюсується до кількості балів за роботу протягом семестру і визначають його сумарну оцінку згідно шкали оцінювання.

6.5. Шкала відповідності оцінок.

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно - відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81	Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35–59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань з можливістю перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом: 120 год. З них: лекції - 26 год., семінарські заняття - 30 год., самостійна робота: 31 год., модульний контроль - 8 год., семестровий контроль – 25 год, форма семестрового контролю – екзамен.

Тиждень	I	II	III	IV
Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 1. Балканські країни.			
Лекції (теми, бали)	1/1, 2/1	3/1		
Семінарські заняття (теми, бали)		4/11	5/11, 6/11	
Самостійна			7/5	8/5, 9/5

робота(вид, бали)				
Поточний контроль (вид, бали)				Мод.к/роб. 25
Тиждень	У	УІ	УІІ	УІІІ
Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 2. Країни Східної Європи.			
Лекції (теми, бали)	10/1	13/1	14/1	
Семінарські заняття (теми, бали)	11/11	12/11,	13/11	16/11
Самостійна робота(вид, бали)		13/5	15/5	17/5
Поточний контроль (вид, бали)				Мод.к/роб. 25
Тиждень	ІХ	Х	ХІ	ХІІ
Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 3. Країни Азії, Африки, Австралія, країни Океанії.			
Лекції (теми, бали)	19/1	20/1	25/1	27/1
Семінарські заняття (теми, бали)	18/11, 21/11	22/11, 23/11	24/11	26/11
Самостійна робота(вид, бали)	24/5, 28/5	29/5, 30/5	31/5, 32/5	33/5
Поточний контроль (вид, бали)				Мод. к/роб. 25
Тиждень	ХІІ	ХІІІ	ХІV	ХІVІ
Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 4. Країни Латинської Америки.			
Лекції (теми, бали)	35/1, 36,1	37/1		
Семінарські заняття (теми, бали)	38/11,	39/11		
Самостійна робота(вид, бали)			34/5	
Поточний контроль (вид, бали)			Модульна к/роб. 25	
Підсумковий контроль (вид, бали)				Екзамен 40

8. Рекомендована література.

1. Брайчевська О. Канада / В. І. Стафійчук, О. Ю. Малиновська. Туристичне країнознавство/. - Херсон : ОЛДІ-плюс, 2021. - 47-86.
2. Країни світу і Україна [Електронний ресурс] : енциклопедія : в 5 т. / Інститут всесвітньої історії НАН України; голова редколегії А. І. Кудряченко. - Київ : Фенікс, 2017 - 201-. Том 1 : Північна Європа. Західна Європа. Південна Європа / науковий редактор А. В. Бульвінський . - 2017. - 562 с. – Режим доступу: <http://ivinas.gov.ua/uk/publikatsiji/entsyklopediia.html>

3. Кривонос Р. А. Країнознавча характеристика як засіб отримання та передачі наукового знання про країни світу // Міжнародні відносини. Серія «Політичні науки». - 2015. - № 9. – Режим доступу: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/article/view/2642/2348
4. Мальська, М. П. Туристичне країнознавство. Азія та Океанія : навчальний посібник / М. П. Мальська, О. Ю. Бордун, М. З. Гамкало ; Львівський національний університет імені Івана Франка. - Київ : Центр учбової літератури, 2018.
5. Країнознавство: теорія та практика : підручник / М. П. Мальська [та ін.] ; Львівський національний університет імені Івана Франка. - Київ : Центр учбової літератури, 2017. - 527 с.
6. Мальська М. П. Туристичне країнознавство. Європа : навчальний посібник / М. П. Мальська, О. Ю. Бордун, М. З. Гамкало. - Київ : Центр учбової літератури, 2016. - 222 с.
7. Лизогуб, В. А. Країнознавство : навчальний посібник / В. А. Лизогуб; Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2014. - 622 с.
8. Крижанівський, В. П. Країнознавство : підручник / В. П. Крижанівський, М. С. Дорошко, В. І. Головченко ; ред. М. С. Дорошко. - 2-е изд., перероб. і доп. - Київ : Знання, 2012. - 439 с.
9. Країнознавство. Країни СНД, Європи і Північної Америки : навчальний посібник / М. С. Дорошко, Р. А. Кривонос, В. П. Крижанівський, Н. Ф. Сербіна. - Київ : Ніка-Центр, 2009. - 312 с.
10. Ігнат'єв П.М. Країнознавство. Країни Азії : навч. посібник / Ігнат'єв П. М. - вид. 2-ге. - Чернівці : Книги - ХХІ, 2006. – 424 с.
11. Турчин, Я. Б. Країнознавство : довідник / Я. Б. Турчин, Л. О. Дорош, О. Н. Горбач ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Національний університет "Львівська політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2012. - 294 с.

Додаткова:

1. Андрущенко І. В. Польща. Країнознавство / І. В. Андрущенко, Б. І. Андрущенко. - Київ : Арії, 2017. - 384 с.
2. Бевз Т. Українці і росіяни під прицілом російської пропаганди [Електронний ресурс] / Т. Бевз // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. - 2015. - Вип. 1. - С. 150-163. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzipiend_2015_1_17
3. Богінська І. Геополітичні розрахунки Росії в "українській кризі": острів Росія - континент Крим - держава Новоросія [Електронний ресурс] / І. Богінська // Схід. - 2015. - № 2. - С. 20-25. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Skhid_2015_2_4
4. Борділовська О.А. Індія: 60 років без Ганді [Електронний ресурс] / О. А. Борділовська // Східний світ. - 2008. - № 3. - С. 113-121. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/SkhS_2008_3_11
5. Борділовська О. А. Індія і Пакистан: 60 років ідейного протистояння [Електронний ресурс] / О. А. Борділовська // Східний світ. - 2011. - № 2. - С. 57-67. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/SkhS_2011_2_7

6. Борділовська О.А. Зовнішня політика республіки Індія у постбіполярний період (1991-2008) – К.: ВПЦ «Київський університет», 2008. – 249 с.
7. Бурбига В. А. Македонія в Грецькій "Мегалі ідея" (сер. ХІХ - поч. ХХ ст.) [Електронний ресурс] / В. А. Бурбига, М. В. Тортіка // Вісник Харківської державної академії культури . - 2010. - Вип. 30. - С. 47-53. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/hak_2010_30_5.pdf
8. Брайчевська О., Слюсаренко І. Особливості африканського вектора у зовнішній політиці Китайської Народної Республіки. Матеріали ІІІ Міжнародної науково-практичної конференції «Міжнародні відносини: історія, теорія, практика. 30 червня 2021 р., м. Суми. Суми, 2021. С.69-72.
9. Бурлаченко В. О. Основні етапи розвитку відносин між Республікою Індія та КНР [Електронний ресурс] / В. О. Бурлаченко, А. В. Трофименко // Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Історія. Політологія. - 2017. - Вип. 20. - С. 185-192. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vmdu_ip_2017_20_24
10. Вонсович О. С. Українсько-російські відносини в контексті геополітичного протиборства [Електронний ресурс] / О. С. Вонсович // Грані. - 2016. - № 3. - С. 78-83. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Grani_2016_3_15
11. Войтович Н. О. Сучасна інформаційна війна: Росія проти України [Електронний ресурс] / Н. О. Войтович, Р. К. Кравець // Обрії друкарства. - 2014. - № 1. - С. 69-78. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/obdr_2014_1_9
12. Головченко В.І. Китай: країнознавчий портрет / В.І. Головченко. – К.: Знання, 2010. – 71 с.
13. Гасім Салах Африка в сучасній моделі світової економіки: quo vadis? [Електронний ресурс] / Салах Гасім. // Ефективна економіка. - 2015. - № 5. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2015_5_46
14. Горобець І. Індія та Пакистан на межі ХХІ століття: компаративний аналіз особливостей внутрішньополітичного становища / І. Горобець // Людина і політика. - 2000. - № 5. - С. 20-25.
15. Горобець І. В. Процеси формування системи регіональної безпеки в Південній Азії (початок 1990-х - середина 2010-х років) : [монографія] / І. В. Горобець; Дипломат. акад. України при М-ві закордон. справ . - Київ : Міленіум, 2017. - 416 с.
16. Головченко В. І. Регіонаознавство: Азія, Африка й Латинська Америка: навч. посіб. / Головченко Володимир ; Дип. акад. при М-ві закордон. справ України. - К. : ДАУ, 2013. - 343с.
17. Десять фактів про збройну агресію Росії проти України.- Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://mfa.gov.ua/ua/page/open/id/5026>
18. Забара В.В. "Масові переселення" етнічних груп у Боснії і Герцеговині після завершення бойових дій у 1996 р. [Електронний ресурс] / В. В. Забара // Історичний архів . - 2012. - Вип. 8. - С. 35-40. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Ians_2012_8_7.pdf .
19. Забара В. Боснія і Герцеговина: "міжнародний протекторат" чи "умовно-суверенна країна" [Електронний ресурс] / В. Забара // Гілея: науковий вісник

- . - 2013. - № 75. - С. 144-146. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/gileya_2013_75_62.pdf
20. Забара В. В. Політичні перетворення "післядейтонської" Боснії і Герцеговини (1996-2012 рр.): проблеми періодизації [Електронний ресурс] / В. В. Забара // Історичний архів . - 2013. - Вип. 10. - С. 38-44. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Ians_2013_10_7.pdf
21. Забара В. В. Міжнародний арбітраж в районі Брчко як фактор зміни Дейтонських мирних угод по Боснії і Герцеговині / В. В. Забара // Наук. пр. іст. ф-ту Запоріж. нац. ун-ту. - 2012. - Вип. 34. - С. 234-238.
22. Запорожченко А. Причини та передумови економічного співробітництва країн Африканського Союзу [Електронний ресурс] / А. Запорожченко // Емінак. - 2015. - № 4. - С. 116-122. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eminak_2015_4_18
23. Зашкільняк Л. О., Крикун М. Г. Історія Польщі: Від найдавніших часів до наших днів. - Львів, 2002. - 752 с.
24. Іванець Т. М. Структура та особливості сучасної партійної системи Японії [Електронний ресурс] / Т. М. Іванець // Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Історія. Політологія. - 2014. - Вип. 11. - С. 115-121. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vmdu_ip_2014_11_15
25. Ігнат'єв П. М. Країни Азії: особливості культури та побуту / П. М. Ігнат'єв. - Чернівці : Книги-XXI, 2011. - 339 с.
26. Ігнат'єв П. М. Пакистан: від деколонізації Британської Індії до сьогодення / П. М. Ігнат'єв. - Чернівці : Книги-XXI, 2014. - 348 с.
27. Ігнат'єв П. М. Шрі-Ланка: країнознавчий портрет / П. М. Ігнат'єв. - Чернівці : Книги-XXI, 2009. - 288 с.
28. Ігнат'єв П. Бразилія: уроки правління Лули да Сілви та Ділми Руссефф – на шляху до статусу великої держави [Електронний ресурс] / П. Ігнат'єв // Зовнішні справи. - 2013. - № 2. - С. 28-31. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/zovsp_2013_2_11
29. Ігнат'єв П. М. Країнознавство. Країни Азії : навч. посібник / П. М. Ігнат'єв. - 2-е вид. - Чернівці : Книги-XXI, 2006. - 424 с.
30. Ігнат'єв П. М. Індія на шляху до лідерства в Південній Азії / П. М. Ігнат'єв. - Чернівці : Книги-XXI, 2006. - 504 с.
31. Історія Центрально-Східної Європи. Посібник для студ. істор. і гуманітарних факультетів ун-тів. - Львів, 2001. - 660 с.
32. Калитчак Р. Г. Концептуальні орієнтації зовнішньої політики держави Ізраїль [Електронний ресурс] / Р. Г. Калитчак, Р. Й. Романюк // Грані. - 2015. - № 11(1). - С. 38-43. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Grani_2015_11\(1\)_9](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Grani_2015_11(1)_9)
33. Кобзаренко А. М. Розвиток українсько-індійських відносин у контексті пріоритетів зовнішньої політики Республіки Індія [Електронний ресурс] / А. М. Кобзаренко // Стратегічні пріоритети. - 2014. - № 1. - С. 181-186. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/spa_2014_1_27
34. Коротка історія Угорщини. / Л. Маккаї [та ін.] ; ред. П. Ганак ; Педагогічний інститут ім. Д.Бешшен'єї. Каф. укр. і рус. філології. - Ніредьгаза : [б.в.], 1997. - 222 с.

35. Конон Н. Є. Український вектор зовнішньої політики Республіки Ізраїль [Електронний ресурс] / Н. Є. Конон, В. Р. Негіна // Гілея: науковий вісник. - 2016. - Вип. 104. - С. 206-210. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2016_104_58
36. Корсунський С. Зовнішня політика в епоху трансформацій. К.: Vivat. 2020. 256 с.
37. Корсунський С. Як нам будувати відносини з країнами Азії. Економіка. Дипломатія. Культурні особливості. К: Vivat. 2021. 288с.
38. Країнознавство. Польща. Чехія. Словаччина. Навчальний посібник. - Вип.2. - К., Вид-во КСУ, 2004. - 151 с.
39. Країнознавча характеристика Чеської Республіки : кол. моногр. / В. Й. Лажнік, І. П. Мандрик, В. О. Патійчук [та ін.] ; за наук. ред. В. Й. Лажніка. Луцьк : Вежа-Друк, 2015. –670 с. // Режим доступу: <https://is.gd/kuG49J>
40. Кріль М.М. Історія країн Центрально-Східної Європи (кінець ХХ-початок ХХІ ст.. Навчальний посібник.- К., 2013 р.
41. Лисак В. Ф. Особливості розвитку та основні напрямки співпраці між Україною та Японією на сучасному етапі (2012–2015 роки) [Електронний ресурс] / В. Ф. Лисак, Т. М. Іванець // Гілея: науковий вісник. - 2015. - Вип. 96. - С. 465-471. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2015_96_117
42. Магда Є. В. Передумови виникнення держави Ізраїль та особливості її розвитку у першій половині 50-х рр. ХХ ст. [Електронний ресурс] / Є. В. Магда // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили]. Сер. : Історія. - 2009. - Т. 104, Вип. 91. - С. 143-148. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdui_2009_104_91_26
43. Матлай Л. С. Мексика у міжнародній інтеграції: політико-економічний аспект [Електронний ресурс] / Л. С. Матлай // Вісник Дніпропетровського університету. Серія : Філософія. Соціологія. Політологія. - 2015. - № 4. - С. 62-68. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdufsp_2015_4_11
44. Корсунський С. Зовнішня політика в епоху трансформацій. К.: Vivat. 2020.- 256 с.
45. Орлова Т. В. Країнознавство Туреччини: історія і сучасність: навч. посіб. / Т. В. Орлова. - К. : Логос, 2012. - 177 с.
46. Офіцинський Ю. Р. Російська агресія на Донбасі в сучасній українській історіографії / Ю. Р. Офіцинський // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Історичні науки. - 2017. - № 6. - С. 128-135. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlui_2017_6_15
47. Піляєв І. Президентська Росія перед викликами модернізації: соціально-політичний аспект [Електронний ресурс] / І. Піляєв // Studia politologica Ucraino-Polona. - 2015. - Вип. 5. - С. 14-23. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Spup_2015_5_4
48. Петручак А. В. Китай та Індія – природні конкуренти за гегемонію в Азії [Електронний ресурс] / А. В. Петручак // Політологічний вісник. - 2013. - Вип. 69. - С. 553–561. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pv_2013_69_54

49. Посол України в Індії (Поліха І.З): за якісь пару років Росія втратила масу можливостей. – Електронний ресурс. – Режим доступу:
<https://is.gd/O4GkDd>
- 50.Пронь С. В. США та Японія в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні (50-90-ті роки ХХ століття) / С. В. Пронь ; Український держ. морський ехнічний ун-т ім. адмірала Макарова. - Миколаїв : Видавництво МДГУ ім. Петра Могили, 2003. - 244 с.
51. Седляр Ю. О. Міжнародні санкції Африканського Союзу як чинник забезпечення безпеки на континенті [Електронний ресурс] / Ю. О. Седляр // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили]. Сер. : Політологія. - 2013. - Т. 212, Вип. 200. - С. 23-28. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdupol_2013_212_200_6
52. Седнева С. Реалії та перспективи врегулювання арабо-ізраїльського конфлікту [Електронний ресурс] / С. Седнева // Емінак. - 2014. - № 1-2. - С. 59-66. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eminak_2014_1-2_11
53. Сердюк Г. В. Особливості розвитку мексикансько-канадських торговельних відносин у контексті членства в НАФТА [Електронний ресурс] / Г. В. Сердюк // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм. - 2016. - вип. 5. - С. 64-67. - Режим доступу:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhMv_2016_5_14
54. Ткаченко В. М. Росія: прощання з ілюзією [Електронний ресурс] / В. М. Ткаченко // Суспільно-політичні процеси. - 2017. - Вип. 2-3. - С. 158-182. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pubpolpr_2017_2-3_10
55. Ткаченко В. М. "Росія: ідентичність агресора" (глава з монографії) "Путінізм": шовінізм пострадянського реваншу [Електронний ресурс] / В. М. Ткаченко // Політичні інститути та процеси. - 2016. - Вип. 1. - С. 44-82. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pubpolpr_2016_1_8
56. Україна і Росія: дев'ятий вал чи Китайська стіна [Електронний ресурс] // Стратегічні пріоритети. - 2015. - № 3. - С. 155. - Режим доступу:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/spa_2015_3_24
57. Ходоровський А. Пріоритети й перспективи політики України у відносинах з Республікою Індія [Електронний ресурс] / А. Ходоровський // Історико-політичні проблеми сучасного світу. - 2014. - Т. 27-28. - С. 280-285. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ippss_2014_27-28_53
58. Удовік В. В. Українсько-японські відносини крізь призму окупації Криму Росією 2014 року [Електронний ресурс] / В. В. Удовік // Гілея: науковий вісник. - 2016. - Вип. 113. - С. 406-411. - Режим доступу:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2016_113_102
59. Удовік В. Зовнішня політика Японії на пострадянському просторі (1991-2016 рр.) [Електронний ресурс] / В. Удовік // Схід. - 2016. - № 5. - С. 56-63. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Skhid_2016_5_11
60. Удовік В. В. Українсько-японське співробітництво у сфері ядерної безпеки: основні напрямки та підсумки 30-річної співпраці [Електронний ресурс] / В. В. Удовік // Наукові праці історичного факультету Запорізького

- національного університету. - 2017. - Вип. 47. - С. 325-330. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npifznu_2017_47_62
61. Удовік В. В. Періодизація та характеристика міжнародних відносин України з Японією (1991-2016 рр.) [Електронний ресурс] / В. В. Удовік // Записки історичного факультету. - 2016. - Вип. 27. - С. 372-398. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/zif_2016_27_27
62. Ціватий В. Г. Республіка Гамбія другої половини ХХ – початку ХХІ століття: політико-дипломатичний діалог на африканському континенті (інституціональний дискурс) [Електронний ресурс] / В. Г. Ціватий // Науковий вісник Дипломатичної академії України. - 2017. - Вип. 24(1). – С. 51-59. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdau_2017_24\(1\)_9](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdau_2017_24(1)_9)
63. Черкун Є. А. Сучасні аспекти міжнародної безпеки на близькому сході у контексті зовнішньої політики держави Ізраїль [Електронний ресурс] / Є. А. Черкун // Політологічний вісник. - 2014. - Вип. 74. - С. 447–455. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pv_2014_74_44
64. Шаловинська Ж. Т. Політико-правові основи відносин України та північно-африканських країн [Електронний ресурс] / Ж. Т. Шаловинська, О. П. Тригуб // Молодий вчений. - 2018. - № 4(2). - С. 609-613. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_4\(2\)_62](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_4(2)_62)
65. Шаров О.М. Африканський чинник євроінтеграції України [Електронний ресурс] / О. М. Шаров // Стратегічна панорама. - 2016. - № 1. - С. 57-60. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Stra_2016_1_9
66. Шевчук М. В. Бразилія у латиноамериканській системі міжнародних відносин [Електронний ресурс] / М. В. Шевчук // Гілея: науковий вісник. 2015. - Вип. 96. - С. 496-501. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2015_96_125
67. Чепеленко А. М. США – Мексика: природа конфлікту міграційних інтересів [Електронний ресурс] / А. М. Чепеленко, Д. С. Чепеленко // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. - 2014. - Т. 19, Вип. 2(1). - С. 188-192. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2014_19_2\(1\)_44](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2014_19_2(1)_44)
68. Яценко Б. Л. Трансформація фінансово-банківської системи Японії на початку ХХІ ст. [Електронний ресурс] / Б. Л. Яценко // Східний світ. - 2011. - № 4. - С. 185-194. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/SkhS_2011_4_22
69. Constitution of the People’s Republic of China. Adopted on December 4, 1982 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.english.people.com.cn/constitution/constitution.html>
70. Government Response to the Intelligence and Security Committee of Parliament Report ‘Russia’ Presented to Parliament by the Prime Minister by Command of Her Majesty JULY 2020. URL: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/902342/HMG_Russia_Response_web_accessible.pdf
71. Kula, E. (2014). Islamic Ethics towards Environmental Protection. Afro Eurasian Studies, 3 (1), 34-45 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/afes/issue/44781/556945>

72. Russia. Presented to Parliament pursuant to section 3 of the Justice and Security Act 2013 Ordered by the House of Commons to be printed on 21 July 2020. - <https://is.gd/eXJnJ3>
73. Şimşek, R , Anık, M . (2018). Asylum Seeker and Refugee Crisis as a Humanitarian Tragedy in the Contemporary World . Afro Eurasian Studies , 7 (2) 279-317 . DOI: 10.33722/afes.480997
74. Sıradağ, A . (2014). Understanding French Foreign and Security Policy towards Africa: Pragmatism or Altruism . Afro Eurasian Studies , 3 (1) , 100-122 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/afes/issue/44781/556947>
75. Sarıkaya, B . (2017). Evaluation of The Ukrainian Crisis Within The Context of Regional Security Complex Theory . Afro Eurasian Studies , 6 (1-2) , 9-31 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/afes/issue/44772/556881>
76. Solomon, H . (2014). Histories and Spaces of Terrorism in Africa: The Post-9/11 Strategic Challenge of Somalia's al Shabab . Afro Eurasian Studies, 3 (1) , 71-99. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/afes/issue/44781/556950>

9. Додаткові ресурси:

1. The World Factbook. – Режим доступу:

<https://www.cia.gov/library/publications/resources/the-world-factbook/>

2. Library of Congress. Digital Collections Country Studies. – Режим доступу:

<https://www.loc.gov/collections/country-studies/>

3. Стратегічна панорама . - Режим доступу: - <https://niss-panorama.com/index.php/journal/>